

NOVI SVJET

(NEW WORLD)

PRVO I JEDINO NEODVISNO NARODNO RADNIČKO
GLASILO ZA JUGOSLAVE U NOVOJ ZELANDI.

FIRST AND ONLY INDEPENDENT NATIONAL LABOUR
JOURNAL FOR JUGOSLAVS IN NEW ZEALAND.

GOD. I. (1ST YEAR)

AUCKLAND, N.Z., SATURDAY, JUNE 7, 1919.

(No. 2.) BROJ. 2.

"BORBA ZA SLOBODU."

KNJIGA NA ENGLESKOM
JEZIKU.

"THE FIGHT FOR FREEDOM
OF JUGOSLAVS."

IZDAO NARODNI BORIOČ.

(Gosp. G. L. Skansi.)

Donosimo ove pobirke iz nekih engleskih novina, koje su pisale dobro o nama potaknute od našeg gosp. G. L. Skansi sa brošurou koju je izdao u prošlom aprila.

Gosp. Skansi pridivljujući da je potrebno u ovo doba, kad se na mirovnoj konferenciji namo o smrti ili životu radi, da propagaša što jače u Kolonijama Velike Britanije, izdao je knjigu sa 164 stranice pod imenom "The Fight for Freedom of Jugoslavs" ("Borba za Slobodu Jugoslova").

Knjigu što je g. Skansi izdao sadržaje prvi dio potakosti The Serbian (Jugoslav) National War Aims Committee, skupštini održanoj u Londonu u Mansion House na 25 jula 1918. Drugi dio podlaže našem prevratu (revoluciji) kako je doneseno u "Southern Slav Bulletin" Broj 38. Treći dio je napisao također veoma pohvalno za narodnu propagandu i za našu obranu u ovoj zemlji.

Mi nemamo dostatno prostora u ovom broju da izdajemo iz njegove knjige da tako oni Englezi koji nisu čitali u njihovim novinama ili koji nisu čitali knjigu da možda čitaju iz naše novine, ali čemo izdati u buduću. Samo sada donosimo jedan mali dio pobirke iz engleskih novina da naši čitaoci možda daju engleskom narodu, koji je oko nji na raketama, da čita. Također neka je naš narod na čisto tako radi i koji su naši pravi ljudi.

Koliko doznajemo gosp. Skansi je potrošio za izdavanje ove knjige oko £150. (tri hiljade i šest stotina kruna) za narodno dobro i razpoda ju je po ovom Novom Zelandiji i Australiji, svim novinama i javnim i istaknutim ljudima. Ovi čili trošak potrošio je g. Skansi iz svoga džepa pak doznajemo da ona trojica bandura još imaju obrazu raditi prama njemu. Istina je on ne obadaje onakovu vrst ljudi ali je smatranio da ovi banduri nagovaraju naš narod protivu.

Citajte ovde što iznosimo ina još devedeset novina koje su pisale, pak sada neka reću banduri da su to oni prouzrokovali da se piše. Mi znamo da će da oni reći da mi radimo sa g. Skansi, ali nani je on kako i svaki drugi naš čovjek. Mi smo rekli da će mo raditi i siliti one koji rade protunarodno podupirati one koji se bore za narod.

Mi se dičimo spomenuti kako iz ovi članaka i listova koji su svi bili iznešeni na javnost u engleskim novinama, pisao dobro o nama potaknute od našeg narodnog borca. Jedan piše, ovako: "Netom sam pročitao vašu knjigu uvidio sam slobodnu ruku koja poznaje stvari. Ova će knjiga otkriti teret sa Vaše narodnosti u Novoj Zelandi."

"Drugi izjavljuju (Narodni Zastupnik) knjiga mi pokazuje pitanje jugoslovenske narodnosti, koja zaslužuje ništo više nego samo prolazni pogled od nas iz Nove Zelandije udaljeni od srednjoevropskog pitanja."

Bilo bi puno prepisati sve na naš jezik ali će naši čitaoci i sami viditi iz engleskog pisanja.

Ovo sljedeće što iznosimo jest jedan dio narodnog rada što je g. Skansi poradio samo kroz ovo zadnje vreme, i to samo kroz jedan mjesec, a koliko je poradio kroz četiri godine jedino se može upadnuti sa našim narodnim boriočima u Londonu i u Domovini.

Preporučuju nam iz Londona da se svi tvrdo držimo uz g. Skansi a mi čemo tako i učiniti pa neka sto puta oni naši Banduri razaraju što on radi i ocrnjava sebe i svi nas. Da nema njih i da ne razaraju što dobri i pametni narodnjaci rade; naš bi narod u ovoj zemlji bio slobodan Držimo se uz g. Skansi pak čemo biti bolje gledani u ovoj zemlji. Mi samo znamo neki dio koliko su oni Banduri zla počinili i znamo da su svi naši radnici internirani po našim ljudima a ne po Englezima. G. Skansi zna sve njihove zloče ali on neće da se dira u njihovu zloču nego radi i napred i ulaga sve sile za narodni rad.

(Sljedeće komentiranje prenosimo iz engleskih novina. Pisma smo zamolili g. Skansi da nam ih posudi za našu narodnu propagandu pak nam nije mogao udjeliti nego neki mali broj, jer ima brzo idati i drugu knjigu u kojoj će iznijeti na englesku javnost što engleski javni ljudi o nama i našoj narodnosti pišu. Razumjemo da ako se poveljmo ne rješiti naše pitanje da će publiciranje ove knjige biti što prije kao pomoć našom narodnoj propagandi. Knjiga će se zvati "British people about Jugoslavia.")

IZ ZASTUPNICKE KUĆE.

New Plymouth,
April 22nd, 1919.

Dear Sir,—I have to acknowledge with thanks your book, "The Fight for Freedom." Let me compliment you on your very excellent typographical effort shown in the production of your book. I have not had time to peruse the literary side; but what I have scanned over shows me that the question of the nationality of the Jugoslavs deserves more than a passing glance from us New Zealanders, removed from the Mittel Europe situation.

Yours faithfully,
W. T. JENNINGS.

Consulat de Belgique,
Custom Street,
Auckland, 24th April, 1919.

Dear Sir,—I beg to thank you for the copy of "The Fight for Freedom." I have read this, I may say, with very great interest, and consider that at the present time it should be most useful in giving to Colonial readers especially, a just view of the Jugoslav position. I shall not fail to recommend it to my friends as the most helpful exposition of the case for the Jugoslavs I have yet come across.

I am,
Your faithfully,
ALEX. M. FERGUSON.
(Consul for Belgium)

Vaile's Bldgs., Queen St., Auckland,
April 17, 1919.

Sir,—I have only had time to glance at your book, but have at once recognised the hand of a master. This book will strike the shackles off your race in New Zealand. I am pleased indeed to know its author.

Sincerely yours,
T. J. FLEMING.

"Kinkora,"
Remuera Road,
Remuera, N.Z.
April 22nd, 1919.

Dear Sir,—Please accept my thanks for the copy of "The Fight for Freedom," which you have been kind enough to send me. The book is most interesting, and I trust the Jugoslavs will have full justice done to them.

Yours sincerely,
EDMUND MARONEY.

The "Manawatu Daily Times,"
Monday, April 28th, 1919.

We are indebted to Messrs. Gordon and Gotch, Ltd., for a copy of "The Fight for Freedom." This book, which has been edited by G. L. Skansi, deals lucidly and comprehensively with Jugoslavs and their fight for freedom. An attempt has been made to give a dispassionate narrative of the events which immediately preceded the information of the new State of the Jugos and Southern Slavs, composed of Serbs and Montenegrins, the Croats and Slovenes, who have been dominated by Austria-Hungary. Inspired by the principles enunciated by President Wilson on the rights of small nations to self-determination, they have placed their claim before the Peace Conference. The book deals with the whole situation, and will give to people in this remote corner of the earth a better grasp of the complexity of the questions which have assumed such vital importance at the Peace Congress. At the present moment the amicable of the Adriatic problem has assumed primary importance, and the latest cables have conveyed the impression that it is the keynote to the present situation, and a rupture would sound the deathknell of the League of Nations. The book also deals with the position of the Jugoslavs in New Zealand, giving an impartial and unprejudiced summing up of the circumstances relating thereto. We strongly recommend this book to all who take an intelligent interest in these vital questions of the hour, and who would make themselves conversant with the true position.

THE JUGO-SLAVS.

The "Ottago Mail,"
Friday, May 2nd, 1919.

We have received from Messrs. Gordon and Gotch, Auckland, a copy of "The Fight for Freedom of the Jugoslavs," a book of 164 pages, edited by Mr. G. L. Skansi. The aim of the compiler is to set forth the "political ideas of the Southern Slavs," and interpret the "significance of the accounts which have occurred since the formation of the new Jugoslav State in relation to the final peace settlement." In order to do this, a number of original documents have been collected, enabling the reader to study the merits of the Jugoslav claims at first hand. Besides speeches given by public men, there are the proclamation issued by Prince Regent Alexander at the end of last year. The proclamation of the State of All Serbs, Croats, and Slovenes, and an official account of the occupation of the town of Trieste. Other matters dealt with include references to the treaties which occupy so much public attention at the present time. The dispute over the ultimate fate of Fiume, and the relations between the Italians and the Jugoslavs, give an additional interest to the book under notice. The study of which will enable the reader to understand much that appears vague when the only guide is the cable agent. Mr. Skansi has performed his task in a very capable manner, and deserves considerable credit for the handy form

in which he has arranged a mass of information upon a subject that is apt at times to puzzle the ordinary newspaper reader. Although no publisher is indicated on the title page, we understand that "The Fight for Freedom" will be purchasable in the ordinary way, and recommend all interested in the fortunes of Jugoslavia to secure a copy.

"The Auckland Star,"
Saturday, May 3rd, 1919.

"The Fight for Freedom of the Jugoslavs," edited by G. L. Skansi, gives an historical account of the development of the Jugoslav movement in Britain and the claims of the Jugoslavs to an independent nationality. The author explains the position which the Jugoslavs have held under Austrian domination, and he mentions that, because of the large seaboard of their country, 75 per cent. of the personnel of the Austro-Hungarian Empire collapsed the Jugoslavs seized the entire Austrian fleet, without bloodshed, and placed its control in the hands of the National Council of Serbs, Croats and Slovenes. The first was subsequently handed over to the American Admiral, to await the decision of the Allied Conference regarding its final disposal. For those who desire to obtain accurate information regarding the rupture which has taken place between President Wilson and the Italian representatives at the Paris Conference this book will be found very instructive.

"New Zealand Truth,"
Saturday, May 2nd, 1919.

"THE FIGHT FOR FREEDOM."

The Jugoslavs.

The Jugoslavs' fight for freedom, which is one of the questions in the balancing of Europe now before the Peace Conference, is the subject of a small volume entitled "The Fight for Freedom," which Truth has just received from the publishers in Auckland. The book sets forth in intimate detail the political ideals of the Southern Slavs, narrating the story of their contribution towards the overthrow of the Austro-Hungarian Empire, and interpreting the significance of the events which have occurred since the formation of the new Jugoslav State in relation to the final peace settlement. It is written, of course, from the point of view of the Jugoslavs in the North, but it seems to have been fairly compiled, and is an exhaustive publication from the point of view of the publicist. At the moment, as a book of reference, it has its distinct uses. The volume has been edited and in part prepared by Mr. G. L. Skansi, editor of "Zora" ("The Dawn").

"The Fiddling Star,"
Saturday, April 26th, 1919.

JUGO-SLAV AND ITALIAN.

It has been Italy in these latter days that has been holding up the proceedings of the Peace Conference, but just how seriously it is hard to estimate in view of the statement from New York that a copy of the Peace terms which the German plenipotentiaries are to be offered for signature or rejection has already reached America, for publication as soon as the Germans have seen them at Versailles. If the peace terms have been agreed upon by the Allies, the world will not worry much about a failure to agree upon President Wilson's covenant for a League of Nations. It is peace immediately that matters, not a disagreement over the new boundary of Italy. The latter did remarkably well on making a recovery from her disgraceful collapse under Austro-German Bolshevik propaganda, and the Italian statement should certainly seek to yield into closest friendship their kingdom with their neighbours, the new nation of Jugoslavia. Instead there is growing bitterness, fostered apparently by Italy.

"THE FIGHT FOR FREEDOM."

Appropos of the split in the Paris Conference between the American and Italian delegates (President Wilson standing

firm for the new republic, and seems to be having the best of the argument against Italy), a timely book has been issued in Auckland, through Gordon and Gotch, by G. L. Skansi, editor of "Zora" ("The Dawn"), and organiser and president of the Slavens-Serbo-Croatian League of Independence. The book is entitled "The Fight for Freedom of the Jugoslavs," and in it Mr. Skansi claims that the problem of the Jugoslav "is at the very hub of European concord and stability," and it has "the peculiar difficulties of a race whose martyred liberties have been suddenly reborn." The book certainly makes out a very strong case against Italy, which has been anything but tender towards the feelings of the Serbs, the Montenegrins, the Croats, and the Slovenes, the Italians not helping towards the formation of the new republic desired by the 12,000,000 people who have won into freedom from the German and Austrian yoke as the result of the war. "Blindly exposed (as one chapter begins), the Italians saw in the Austrian debacle a golden opportunity for claim-jumping," at the expense of the Jugoslavs, and it is this move that President Wilson sets his face against the distress of the other members of the Big Four. The outlook looks brighter today.

"Manawatu Daily Times,"
Thursday, May 1st, 1919.

THE JUGO-SLAVS.

This paper has stood alone in New Zealand in its condemnation of the treatment of the Jugoslavs who have come under the shelter of the Flag in this country. The case for these oppressed aliens has now been stated in precise and dignified language by a representative of the race, Mr. G. L. Skansi, of Auckland, who has just issued a book, "The Fight for Freedom," in which he sets for the struggle of the Slavs for independence, proves their racial antipathy to the Austrians under whose dominance they were up to the time of the close of the war, and finally shows how the ambitions of Italy are calculated, if effective, to again bring these splendid little nationalities into thralldom. "It is not my function," says Mr. Skansi, "to inveigh against the New Zealand authorities, who doubtless, in forming an Aliens Commission, intended the fullest justice to the whole of the non-British population, but in view of the fact that internment of the Jugoslavs did not commence until the eleventh hour it would be well to pause to consider how far the unfortunate incidents which have occurred are due to a recent—perhaps an unwise and ill-considered resentment—on the part of the Jugoslavs of the attitude of the authorities, and to what extent the exaggerated importance that has been attached to them in certain quarters is disinterested. The fact is that throughout the duration of the war the Jugoslavs—mainly hard-working men—have conducted themselves as industrious and loyal citizens. Even in the days when the espionage scare was at its height the finger of suspicion was never pointed at them. Neither by act nor words, as a community, have they provoked mistrust, and the suggestion that at the end of 1918 they had suddenly become dangerous borders on the ludicrous. The Allied cause has ever been the Jugoslav cause, and recognition of this on the part of the representatives of the race in New Zealand is contained in the fact that many of them enlisted, and those who were unable to do so offered themselves for national service. The cessation of the publication of "Zora," the newspaper organ of the Jugoslavs, through the medium of which the Jugoslavs were able to place their position plainly before the public, gave the opportunity of those who were interested in discrediting the Slavs as a body to bring a general indictment against them on account of the utterance of a few recalcitrant pro-Austrians. Consequently, in spite of the fact that 95 per cent. had responded to the call for national service, it was deemed expedi-

ent to introduce the element of compulsion. Perhaps there is nothing inherently wrong in compulsion for national home service any more than there is compulsory active service—although, let it be observed, compulsory national service for the Slavs alone may not be altogether unobjectionable, but the whole business argues a lack of appreciation of the Slavonic temperament, which tended to create resentment where fact would have commanded cordial co-operation. Every race and every community has its shirkers, and I would earnestly appeal to the public not merely to deliver a general condemnation of the Jugo-slavs in the Danubian, but steadily to bear in mind that local incidents have no general bearing upon the undoubted justice of the Jugo-slavs' claim to recognised nationality and integrity of their territory. This is, as we say, a dispassionate statement of the case. It is amazing that the representatives of a people who went into the fighting line to defend the rights of "the little peoples" should have behaved towards this particular race as the New Zealand authorities have done.

The "Evening Post," Wellington, May 3rd, 1919.

CASE FOR THE JUGO-SLAV.

"The Fight for Freedom." By G. L. Scansie, Editor. Gordon and Gotch, Wellington.

Mr. Scansie, editor of "Zora" ("The Dawn") and President of the Slavonic-Serbo-Croatian League of Independence, sets out in "The Fight for Freedom" the case for the Jugo-slavs. Incidentally, he shows that the Jugo-slavs of the Auckland district, although they were Austrians in a political sense, and were popularly known as such, were, on the contrary, anything but "alien enemy." In fact, the Jugo-slavs were recognised as an equal footing with Allied subjects. He pleads for tolerance and justice of the Jugo-slavs in New Zealand on the ground that they are mainly hard-working men, conducting themselves as industrious and loyal citizens. "Even in the days when experience scarce was at its height, the finger of suspicion was never pointed at them." Mr. Scansie puts down the Jugo-slavs of the world as 12,840,000, of whom 800,000 live as emigrants overseas. They consist of Croats, Serbs, and Slovenes, and form the compact population of Serbia, Montenegro, the Austrian provinces of the Austria-Hungary (7,000,000), and the Italian district west of Gorizia, or Gorizia. They have always desired to form an independent State and to lead their own national life free from all dominations. The Austrian-Germans and Magyars are their hereditary enemies. Mr. Scansie denies that the Jugo-slavs have leanings to Bolshevism. While they are truly democratic, they are also nationalistic; but a strong Jugo-slav State would be an effective barrier to the spread of Bolshevism southward.

The editor then furnishes in fully collated form documents consisting of official records of the Jugo-slavs' War Aims Committee meeting held at the Mansion House, London, in July last; Prince Alexander of Serbia's proclamation of Christmas last at Belgrade, convoking the national (Serbo-Slovene-Croat) Assembly; and much other official matter relating to the Jugo-slavs' right to self-determination. The attitude of Italy towards the Jugo-slavs is described by Mr. Scansie as "claim-jumping." "The Italia snipe (writer) saw in the Austrian debacle a golden opportunity for claim-jumping, and by their conduct they have fanned the dying embers of Balkan Jugo-slav rivalry into a fierce flame, which is dangerous to the long-dreamed settlement of Europe on sound lines of nationalism and a menace to the peace of the world." Mr. Scansie also puts the recent Adriatic question from the Jugo-slav point of view. The whole work on the rather difficult subject of Jugo-slav aspirations and rights is timely and has been very well done. It is a work of special interest at the moment when Italy is insisting on her Adriatic claims.

"Taurarum Press,"

Saturday, May 3rd, 1919.

THE JUGO-SLAVS.

A little book of much interest and usefulness, entitled "The Fight for Freedom" of Jugo-slavs, has just been published in Auckland. The author is Mr.

G. L. Scansie, of that city, and the book is a nearly complete statement of the Jugo-slav case, which at the moment transcends every other question in the world. The leading facts of the dispute between Italy and Jugo-slavs over the Dalmatian ownership of Fiume and the Dalmatian coast, have been set forth on several occasions in "The Press," and we need not give them again here. Mr. Scansie writes, of course, entirely from the Jugo-slav point of view, but his book is a very honest assemblage of the main facts relating to the birth of Jugo-slavia, and of the leading historical documents connected therewith. We advise anyone who wishes to understand the Jugo-slav case thoroughly, as every one must wish in view of the lamentable crisis at Paris, to secure a copy of the book. (Auckland. Gordon and Gotch, Ltd.; Mr. Al Adams, Taurarum.)

"The Hawke's Bay Tribune,"

Friday, April 25th, 1919.

"The Fight for Freedom of the Jugo-slavs," a volume setting forth the political ideals of the Southern Slavs," narrating the story of their contribution towards the overthrow of the Austro-Hungarian Empire, and interpreting the significance of the event which have occurred since the formation of the new Jugo-slav State in relation to the final peace settlements, has just been published. The compiler is Mr. G. L. Scansie, of Auckland, and it contains a vast amount of information that will no doubt be read with considerable interest by the public of New Zealand.

The Magazine "Reason,"

April 29th, 1919.

"The Fight for Freedom of the Jugo-slavs" is a collection of official pronouncements gathered and issued by Mr. G. L. Scansie in book form. Now that the secret treaty with Italy has been partly published, the translation of the documents as given by Mr. Scansie is considerably clarified. The Fight for Freedom by Jugo-slavs has been a great national gamble. It is true that both Turkey and Austria, the ancient masters of the South Slavs, have no longer the power to exert their will, but the policy of the Allies in inciting the Jugo-slavs to defy Austrian authority, and risk punishment in the case of failure, and at the same time promising to give to Italy the very land of the Jugo-slavs, is calculated to make a muddy page in Allied history, even if it does not lead to warfare and bloodshed in lands that have been blood-soaked for centuries. In the south-east of Europe the hubbubbing together of a large number of races (the Jugo-slavs alone have three main divisions, Serbs, Croats, and Slovenes, together numbering 12 millions) has resulted in centuries of inter-racial strife, alternately fostered by the bigger nations of Russia, Austria, Hungary, and Turkey surrounding them.

The Jugo-slavs would constitute—if acting together—the dominant force, but the wars that were started by the early Romans in attempting to seize their neighbours' property have through the last twelve centuries served as a continual cause of strife; the invasion by the Turks alone breaking that continuity.

Italy's claim to Dalmatia and Fiume rests on the flimsy fact that for a short period the Venetian Republic ruled in Dalmatia, and on the more substantial fact that certain Italian financial interests (in partnership with Anglo-French interests) are concerned. Dalmatia is a Jugo-slav country, and if the Jugo-slavs are entitled to reap the reward of the assistance to the Allies by breaking up Austria, then they should be permitted to retain their own lands. Fiume is the one port for most of Hungary and the Jugo-slav territories, and in common fairness should be nationalised.

The documents published in this book by Mr. Scansie show that Italy was rather hostile to the Jugo-slav idea, even going to the extent of sinking the warship *Viribus Unitis* after the Jugo-slav sailors had revolted in the Austrian navy and seized the ships at Cattaro.

When it is recalled that Italy just missed being whipped by Austria in 1917, it is remarkable that the same Italy should now attempt to jump the claims of the Jugo-slavs, who served the Allies so well enough, and in common honesty are entitled to national freedom.

U mjestu Unyoro (British East Africa) stanovnici mogu se oženiti kada kupe ženu sa isplatom na rokove; ali se žena nedopusti da idje u muzevu kuci dok zadnji rok nije potpuno isplaćen.

CHAMPION

FLOUR !

(NAJ BOLJE BILASNO.)

Jugoslavenski Prijatelj

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Za Svakog Radnika.

V. AUCLAND.

"NOVI SVIJET"

(NEW WORLD)

(Weekly Paper)

Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington.

The Greatest and Only Jugo-slav Newspaper in Australasia. Owned and Published by the Jugo-slav Publishing Company. Advertising rates sent on application.

Instructions as to the insertion or withdrawal of advertisements in the "Novi Svijet" (New World) must be in writing. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded, and charged accordingly. Country advertisers can remit payments by money orders or postal notes. Orders to withdraw advertisements must be sent in writing. All communications to be addressed to "The Manager, P.O. Box 1213, Auckland."

Sedmična Novina, Izlazi svake Subote
cijena Listu sto
za New Zealand.

za cijelu godinu £1 5-0 za pol godine £-15-; za Europu i ostalo izvanzemstvo ista cijena surisno postarima. Doprivi bez potpisu ne vrucuju se. Rokupisi se ne vraćaju—Petputa vanda unapred šaljite po money orderu u preporucenom listu. Kod promjene adrese javite uz novu i staru adresu—Doprivi i pošiljke adresirajte

"NOVI SVIJET"

28 Swanston street, Auckland, N.Z.
Telefon uprave bi 3567.
Odgovorni Urednik, M. A. Ferri.

"Novi Svijet" zabavi svakom, gdje ima naroda uspega, u svaki kraj Australije, Sjedinjenih Država Amerike, Canade, Mexico, Južne Amerike, i Evrope.

"NOVI SVIJET."

SATURDAY, JUNE 7, 1919.

INTERNET.

CAUSING THEIR OWN CREDITORS TO BE INTERNED.

We have learned that two or three of a certain Jugo-slav gang in Auckland are busy in causing the internment of all those Jugo-slavs whom they do not like; those who do not side with them; those who do not deal with them; those who take customers away from them; those who do not lend them any money, or those who dare to ask them to pay the money owing them. It is said that one of our fellows asked one of the gang to pay some money that he owed him, but instead of getting the money he was interned for a few weeks as a propagandist! Now there is another man to whom one of the gang owes about £200, and we learn that the police are after him. The authorities are being informed about this matter, and we are confident that the authorities will soon stop these appalling affairs. We would not be surprised if one or two of this gang before long find them-

selves behind lock and key, where they were before, and where they should be now. It appears that almost all of their own committee are against them, but are afraid to say anything for fear they may also be interned or accused to be propagandists. These affairs are being cleared up, and we wish to state that those who respect the law need not be afraid of those men who are terrorising our people. These terrorists say that as soon as they can get permits they are going to Russia. They apparently intend to join the Red Guards in Russia, but we do not think the Bolsheviks would be so cruel as to employ them. There is evidently no scope for these men in New Zealand.

ODGOVOR.

NA CIRKULAR BANDURIMA.
Gospodine Uredniče.

Dašao mi je do ruku nekakvi cirkular, koji je poslan našim radnicima po radnjama od oni Bandura u Aucklandu to jest, Marka Simica kako Arambaše, T. A. Petrića kako tajnika. Ovaj cirkular što dolazi od strane Bandura zovu sebe "Jugoslav Committee," napisano je najveći dio što nije razumljivo, jer nije pisano u nikakvom jeziku. "Izjelo im tovar bakvieu," pak Bože im oprosti. Ono malo što se može čovjek domisliti što pišu, prosu i molu da narod bude uz njih, da su oni učinili Bog zna koliko dobra našem narodu. Možda, da Banduri misle da mi radnici znamo što oni rade, pak da im možemo vjerovati. Ali hvala Bogu kada sada imamo radničku novinu i svoga narodnog nepošlavljen radnika, koji će istinito upozoriti našim radnicima sve baži što Banduri misle s'namu postupiti.

Najprije, da rečem na ono što pišu da je ona famozna njihova rezolucija od 21. Travnja prihvaćena od naroda koje onde bio. Evo kako je bilo. Svak zna, da nije optrebiti nami radnicima nikakvog Odhoda za one stvari jer od roblstva upadamo još u više roblstvo. A mi radnici znamo kako Banduri znadu navijati i tako narod nije bio ni ozbiljan. A opet kada je narod vidio da to vodi Simić, Petrić i Miklavčević onda je više vazeo za šalu nego za istu drugu. Počeo se odbor kupiti i sve za nasmijsati dobro, te se je sakupilo dosta križara, koji moru da označu svoje ime znamenom križa. Sada svak može znati kako se je narod zabavljao. Simić čita rezoluciju i pita tko je zadovoljan neka digne ruku, a onda svak ruke gori; onda pita tko nije zadovoljan neka digne ruku onda opet svak ruke gori. To je najluptio Arambaše pak govori ova rezolucija mora da se prihvati. A kad je narod vidio da mudri predsjednik zbija govori što je svak drža prije toga za šalu; onda narod više. Ne! Ne! Ne! Onda je postao metel i skupština se raspustila. Sutra dan je bilo tiskano u novinama da je rezolucija prihvaćena.

Evo dakle koliko obostroj do istine: a tko bi i bio zadovoljan ovakovim Bandurima kad svak zna koji su oni narodnjaci? Ovo je dakle bio uzrok, da se je sa velikom zabavom od strane velikog broja radnika nekoliko narodnjaka javno kroz engleske novine protuslovo. Kažu u svojem cirkularu, da oni koji su potpisali protivu njima nisu svi bili na skupštini; ali dakle onaj koji nije bio na skupštini neza kakva je pantomima bila? Zašto su oni izjavili i poslali na upravu da su oni izabrali narodnim voljom, koji da će raditi za naš cili narod u ovog zemlji kad to nije istina? Što su namislili ovi Banduri s' našim narodom to se sve zna. Mir se ima potpisati svakoga dana a onda, po pravu, naš bi narod imao biti slobodan; ali ako ovi Panduri slavu sebe pred Vladu da će oni s'

našim narodom upravljati onda bi se otpuštenje moglo zapeti kako se to jur govori, za godinu dana potla potpisana mira. jer Pandurima triha baranzade.

Takodjer ovakovi famozni ljudi pišu da su oni dosta toga počinili, dakako da jesu. Otkada je "Armistice" potpisana od onda je internirano oko jedna stotina naših radnika. Petrić ili Petrić priznaje, da je on kroz ovo vreme bio Bandur i bez izjavljenog na javnost Arambaše. Simić da je pravo rečeno još gori od Petrića (ako gori može biti) jer je on bio potajni Arambaša, i on radi iz potaje a prid narodu sklapa ruke kako svetac. Simić da je mogao dovesti svoga staroga prijatelja Hunkoga konsula da bude šćinje u njegovom rudi, bio bi to učinio, ali je on još bio interniran pak nije mogao, ali da bude u to bližij vezi i da se nebi zaboravili, doveo je onoga prevećana Hunkoga poslužnika, koji je do jučer primio plaću od Austrije i koji je protivu našem ujedinjenju radio i koji radi i danas. Kad se sve ovo uzme u obzir kako da ne će naredi viditi kud oni pašu? Oni misle da je narod slab da ne će viditi kako se naš narod tu u yodu samo za to da mu spruže ruke i reču da su ga oni izvalili. Nemoj me lačit u vodu da me spasiš.

Sve su ono sramotna dila, kojima se Banduri dižu da će oni raditi. Dostatno je samo neka se oni uklone pak odma će biti narodu Sloboda. Oh! siromašni naš narode kakove ljude imas. Oni naši koji su doma išli ogledajući su im žepi; "dajte nam švaki po pet silina" pita Miklavčević. Jedan koji nije hito dati govori Miklavčević kad je sutra dan došao opet škadjar travariu "reči molim te strážaru da bi želio poći u grad pokušat veštiti" a Miklavčević kaže, "a ti nisi da juče pet silina."

Bože njevazj kako su oni lijo za njih radili. Da nije bilo njih oni bi bili pušeni i sami jer nisu zločinici nego su od svoje dobre volje doma otišli; ali su oni imali kako će reći vojnički vlasti da će oni gledati nad njima i odvzeti svaki po desetak u grad i ostriti im vunu pak sutra dan opet doći po one koji nisu ostrženi dok se svi ostrže. Da nije ovo jedna velika sramota. Kad naši ljudi idju da vlasti i govore da će oni biti odgovorni va ova ljude da ih šćinju u grad puste, onda dakako vlast misli da se nesmislu pustiti smi, jer kad naši takovu sumnju imaju o svojima onda će biti zasigurno slabi ljudi. Takoje isto sa državnom rabotom. Oni govore da će oni činiti da naš narod vrši zakone, i to su još kroz engleske novine izjavili neka nared misli da su mi voljan neka digne ruku onda opet svak ruke gori. To je najluptio Arambaše pak govori ova rezolucija mora da se prihvati. A kad je narod vidio da mudri predsjednik zbija govori što je svak drža prije toga za šalu; onda narod više. Ne! Ne! Ne! Onda je postao metel i skupština se raspustila. Sutra dan je bilo tiskano u novinama da je rezolucija prihvaćena.

Zelio bi što je moguce manje govoriti obo ovomu, ali se nemože nikako da se ne kaže narodu na čemu je, per onda neki bila novina za narod. Zelio bi znati zašto Banduri

imaju ita protivu gosp. Franke Hristića, našim vojnicima, koji se je postavio na frontu. Kada su oni došli upitili Franke Hristića koji je svetli i uči glodati sa slobodna čuda komu nećemo. A samo za to je Hristić rekao da slobodu tadu pravo na narod a ne protivu narodu, onda oni odmah da je Hristić napučen od drugova. Voda napučen - kad čovjek pravo govori. Nisu oni dostojni narednog pisma kako je Hristić i svi naši vojnici koji su u ratu sa slobodni bili. Nada im naši vojnici služe na naredu upravljanje a oni ih još rade. Svaki zna da su naši vojnici najveće učini na našu narodnost i Anjuna se hranimo pred tudnjima, a oni govore da ova vojna. Ako su oni bili zadovoljni našu nisu oni bili na frontu? Dugotrajni oni nisu, jer kad je rat bitio svetili onda je bio Petric i Simić da su oni upitni u vojniku, pak kada su oni vojnici vlasti došli onda su im rekli da valja da idu da g. Skansi pa ako im on daje pešman da su lojalni da će ih onda smeti u vojniku. Na to su ova dva jasnili da nijuna to nećemo. Zašto im je to smetilo? Nista drugo nego sama ljubavna sa svoga čovjeka. Onda su protestirali pa nisu ni otišli na front ni u kupa. Ako je vlast radila protivu povjerljivog čovjeka koje ga je naš Nipka (Jugoslavenska) vlada zadržala da bude kao prevremeni predstavnik naše vlade, zašto su oni banduri našli iduku da se čuju. Dakle rećemo pravo koji su naši narodni smutljivci ako ne samo ova dvojica ili trojica? Sreća da ih nema mnogo onakovi jadni bi ti bilo našem narodu. Drugi naši vojnici koji su poslani da g. Skansi otišli na front i vratili se i bili su zadovoljni ali sve nije nista, a sada se mnogi pokrivati kaputima naši hobot vojnici.

Oni piju u cirkularu da oni ne mogu novaca - a tako je to, dakle im novaca treba, ali nije narod glup. Neka idu na ratu pa će imati nadnice a bez ratne nemogu se živiti.

JUGOSLAVENSKI RADNIK.

RAZNE VIJESTI.

U „Truth“ piše „Black Watch“ ova naša skupština na 21 aprila u Chambers od Commerce i kritika na ovaj način: „This operation appears to have sprung a mine of emulsion in the anathemas bosom of Gospodin Miklavčić - a Slovene-Jugoslav, if you please.“ (Slovenski Jugoslav ako vam je drag!) Eto, što su dobra počinili, stavili nju na vatru, jer se zna da je Miklavčić do jučer plašala Austrija da radi protivu nam i protivu saveznika i da se on mora da prikazuje svake sedmice ili svakoga dana na redarstvo, pak ga je dovedo. Simić da uzanje bude predpresjednikom. Kako na ovaj način možemo drugo očekivati nego da svih nas bude dano onakovi kakov je i Miklavčić, Renzo Simić bez hunske prijatelja.

Nesamo sa svakog onog domoću adreku, pak bi nam žao bilo ako smo u nemanju kojeg našeg poznatog prijatelja izostavili. Molim da nam znati da nam prvi broj poslano na razbjevanje a drugi brojevi odlasli su u rezultato preplatinim.

Vladina novina dokazuje, da ima preko 2000 sakrivenih bijegunaca koji nisu bili otići na bojni polje u vojniku.

Naš poznati i vrijedni domoću g. Ante Jelavić došlo je osobno pohoditi nas kod uređništva nakon što je zadobio svoju slobodu. Bio je optužen kao propagandist i zatvoren za malo dana. Kada je g. Jelavić zadobio svoju slobodu, kao mnogi vina glas se je po gradu prošao da su ga arambasi od nepoznatog Committee

stavili. Zahostu nad ovakom istinom; ali g. Jelavić gdje bio da bio smati se is svojih usta dokazati kako je nevino nastao i koga je izabavio.

Čestitamo našem domoću g. Jusu Balicu kod Henderson-a nad porodu našeg djeteta nasad malo dana. Bog protivu našeg slava na radu i veselje svojih roditelja.

Bili smo upitni od odlučne engleske gospode, da su koji uslik T. A. Petric reportira da nastadaju njegovi isti domoću i kreditirani. Zašto? Petric bi imao on to sam dokazati!

Kroz vijesnu prošlog velikog rata službeno se dokazuje da na moru Navesinac od neprijatelja je na izgubilo sljedeći broj brodova: Engleske 2197 broda sa 7,638,000 tona, Francuske 338 broda sa 742,000 tona, Italija 230 broda sa 607,000 tona, Japan 39 broda sa 120,000 tona, Amerika 80 broda sa 341,000 tona. Ukupno izgubilo se je 2774 broda sa 9,338,000 tona.

Saxton nam je našu spomenuti, da Jugoslavenski radnici je su se odasvaki iskreno prvom hreju „Novog Svijeta“, i kao njihovo prvo i jedino glasilo odlučili su imati skupštine po svim kampovima na temeljno umirati njihovu novinu, koja se vada bismite Jugoslavenska prava i što skoriye otvoriti svakom put Slobode.

Gosp. Franke Frankovich dokazuje, da Urednik ovog lista biti će proglašen od Jugoslavenskog radnika kao „Hero“ ako mu otiđe za rukom unistiti taku sami sebe prozvanu „Jugoslav Committee“, koji su sa svakom nesreću našem radniku. Bez novine nas Urednik jest sam vrijedan poslati svakog onog koji nije za pravo i pravice naš radnik. „Jugoslav Committee“ oni su već klasi dubina jer nemaju podnipošto nikakvog prava nazvati se „da oni našu našu narod.“ Urednik izvan ako mu iz potaje iza zada sa nožem dolja nepila ti se istine nikoga. Od njegovog poroda nitko nije bio kukavica, a vi Jugoslavenski radnici nevidi će to što se iz oblaka valja. Nismo daleko sve je spravno da puta, istine i pravice. Nemoj to više biti zavrtani. Nije istina, da se te ostati robusi za dvanaest novčev i nakon potpisnog mira. Put slobode sada vam se kreće.

Bilo bi svakako potrebno da bude do znanja svima našim radnicima, da mislimo uputiti molbu na zemaljsku Vladu i sve zemaljske zastupnike u Parlamentu da dozvolu izaslati naše Slobode. Da neka se ispitava sve potankosti, čija je krivica bila u početku da se je na tranki način postupalo sa našim narodom. Svima nam je poznato kako veći dio našeg naroda bili su poslani u zatvor. Običaj je možda bez obzira prekršila zakon na njihove zakonite papire, koje se uvalde kod naših domoću.

Gosp. M. P. Rakich, prije nego je otpustio sa staru domoću pismo nam je pismo molbi, da izjavimo podršku i zahvalnost svim prijateljima i domoću prilikom njegovog odlaska put Domovine.

Svakom Jugoslaveni u ovoj zemlji kad mu bude štogod osobno potrebno za tiskati na svojim privatnim listovima i što drugo, neka se obrati na tiskaru „Novi Svijet“, koja će svaku radnju izraditi po svakom zadovoljstvu na najmanju moguću cijenu.

Ako mi je optuženo novca kaže jedan naš prijatelj, onda otidjeti u tudnju; ako mi treba svjetla onda otidjeti u prijatelja; ako mi treba nista onda otidjeti u rodbine.

THE BISHOP'S ILLNESS.

We are pleased to announce that the Right Reverend H. W. Cleary, D.D., Bishop of Auckland, is progressing favorably after his long illness, although it may be some weeks yet before his medical adviser allows him to leave the hospital. Last Wednesday afternoon he was up for a little while, and he says he is anxious to get out of hospital. We are confident that he will, with his marvellous energy and determination, be restored to his normal health sooner than the doctor anticipates. His Lordship is particularly in our Yugoslav national union, and has always been anxious that no obstacle will stand in our way in the completion of our new State.

JUGO-SLAVS ON WORKS.

We are learning that the chief trouble between our people and the Government Works' service is a certain gang of our men in Auckland, who plead with Commissioner Cullen as Jugo-slay Saints and who are by the way Jugo-slay Black Devils (the White-Washed Graves). We hope it won't be very long before Mr. Cullen discovers who the gang is composed of and wipes his feet on them before they give him more trouble and more work, too, than he otherwise would have.

IMATE NA PAMETI!

GRUPA PANDURA POD VODSTVOM ARAMBAGE I PODAR-AMBAŠE.

Jugoslavani! Braćo Radnici! Imaj te vada na pameti, da na od naše strane vada smo poticali zakon i Vladu, postijemo sada, i mislimo vada napred poticati. Tako odjevi Vami pripisani jemo, da nigda u nikakvoj svrhi ljudete igla penuliti prekršiti zakon, nego vada duhom i tielom ostanite „Loyalni“ ovog Vlada i Saveznika. Nista se nemojte popuštati, imajte malo uspravljenosti jer ako vam se otvara put Vaše Slobode. Ali svaki onaj koji bude se tiče u našu narodnost, onda se tiče i nas; pak imate na pameti - da mi nista nepravu nego spravi silihi svakoga po nesmetu kio bio da bude. A što bude nas i nas poticati i potiti svoje poslove, onda će mi biti spravi poticati svakoga kako to zasluje.

Nije moguće pomisliti od vaše strane koliko smo za vas žrtvovali i koliko mislimo jati u buduću žrtvovati. Pak sada na upit ovog prvog mudrog i radničkog podučavanja, ovaj „Jugoslav Committee“, koji sami sebe tako nazivaju, vrebaju kako bi unistili ovo vaše javno glasilo, koje će što skoriye u buduću doneti na svjetlost sve licemjerje što u prošlu vrijeme učinili su toliko štete i da svome istom narodu da se pocijeniti nemogu, kao isto bili unoziti da se internira toliko naših nevinih ljudi. Ove kapornede i podkapornede ili drugrije Banduri, sada su veoma popušteni kada „Novi Svijet“ ima se preporoditi i stide se svojih prošlih grijeha. Pak u njihovoj odluci uložiti sva njihova moguća sredstva e da prvi broj „Novog Svijeta“ na svjetlost neizdaje.

Ove redke misli misli izvršiti; ali kada nas dođu stražari u pisanu pohoditi onda smo u dužnosti dokazati vam što je na stvari. Stražari kad stupie kod uređništva dođu nam, da dolaze od glavnog Nadzornika za upitni nas dali mislimo izdati novinu. Olgovorimo, da je ta već bilo javno proglašeno kroz „Herald“ i „Star“, i da smo sada pripravi radiati za slobodu naroda. Onda

nam tekmo - da bili smo otišli naoban kod Nadzornika i imamo se poravnati od kojina poslovanja mislimo se baviti u novinu. Pogledamo strazara, i na njegov upit, dokazujemo, da su Nadzornikima bez uvrede nemamo nikakvog poslovanja, da će namina isbiti po putu zakona i biti na obanu Jugo-slavenkog radnika u ovoj zemlji a da visoka gospoda ova i.t.d., i da će namina sadržavati engleskog jezika i dragovoljno svaki broj odaslati svakom vladinom činovniku kao isto Ministrim i Zastupnicim. To je dobro odgovori stražar. A je li novina registrirana? Molim, umolite se poznati da Supreme Court, pak će to se najbude izvršiti. A kada pokazemo originalno pismo od Sir Joseph Ward (bivšeg Ministra Predsjednika, koji nas priznaje kao građanin grada Aucklanda za mnogo godina i držani vada u najvišoj rasti, onda stražar reče, to je dostatno gosp. nećemo više da mislimo od Nadzornika, znadem ez- znadem od koga proizlazi i da Jugoslaveni nisu, što stražar izreče - happy family.

Dakle radnici, imaj na pameti, kakvi su sada ti Banduri koji misle unistiti vaše prvo glasilo sa „pravici i sloboda“ i goniti naš narod lijevo i desno za nista drugo, nego kako će ga bolje izabiti. Mi se držimo svakog zakonitog puta, a privatne poslove nećemo se nikoga tičati, niti nigda osobno spomenuti. Ali kada se tiče napadnuti naše narodnosti i vaše novine, koja je sada veoma opotrebita radniku, eto nas odmah spravih u vatru skočiti i svoj isti život žrtvovati.

DOPISIVANJE.

NA OBRANU NARODNE PROSVJETE!

Postovni Gosp. Uredniče!

Čast mi je Vas zamoliti dami dovolite nekoliko redaka svrstiti u Vaše cijenjena Novinu prilikom mog putovanja us Kaipara Line, imao sam priliku čuti raznih prigovora, a nekim razaslanima objavljenima u pogledu nekli potpisu koji su bili objavljeni u ovašnjim Novinama - da neprimaju sadržaja imenovani fig. koji se nalaze na odobru, koji u moome pogledu jest sasvim nepotreban i nekoristan. Natus nije potrebno u ovog zemlji izaslati i stranaka, već na protiv potrebno jest više Bratske sloge i ljubavi ako mislimo postići slijedeći cilj! Kao što rekoh sloge i ljubavi manjka izmedju nas, koja nama jest osobito potrebna za buduću poboljšanje onima koji imaju namjeru ostati u ovoj zemlji i takodje onima koji se žele naseliti ovamo. U raznim mjestima kada sam prolazio svaki naš rodoljub kapitonome je kada će naše Novina izaci? Izraz na licu pokazuje radost i veselje na mnogima, kojenoje bilo osobito drago viditi; pošto nesmetu koliko naša naša Novina bila, isto je očekuju sa radošću. Nadam se i želim daće silihi prosvjetu i zdravu politiku izmedju svoje Braće Slovena i stajati na braniku svojoj braći u ovim krajevima svijeta. Dužnost svakom rodoljubi nalaze da priskoči u pomoć novorođenoj Jugoslavenskoj odbrani koja nama pruža svoju desnicu za poboljšanje naše budućnosti. Osjećaji naši nemogu nama doavoliti da nepriskočimo u pomoć moralno i materijalno „Novom Svijetu“, pomoć Novini znači pomoć prosvjeti koja jest cijelom svijetu potrebna.

Kao što nam jest svima poznato, prvim oglasom u Engleskim Novinama daće u buduću izaslati Jugoslavenska Novina pod imenom „Novi Svijet“ odmah su se nekoi pedigli u hajku i potjeru za poništiti narodnu prosvetu! Nama jest vrlo dobro poznato da imedju Tirjana i Neprijatelja ovde i u Evropi od strane tud-

jinaca, pak našu svoga puta, videti i čitajući svakim danom po jedniju nepravedu i progovoru naše braće da se nemoguće slušiti!! Nam i stid potkati kroz naš život da mogu samo i pomisliti, da se ponekoji izaslati ili izaslati mogu naći u našemu kugu bez ikakove potrebe. Zakon namina svi poticati bez razlike i obzira, na opću stvar ili korist, ali na svaki način nije nama potrebno tajnih shoda i klevetnika. Prohodimo se kao prava i čestita braća i zakonima staru miznju ako upotaji izmedju pojedina i protivno ruku jednog drugom kao što su stari Jedovi činili, toje jedini put našega napredka naše budućnosti.

K. MASHCH.

Razputa se Jugoslavenski Odbor u London.

London. Dr. M. Mišić je stigao u London na s. Marja sa mirovne konferencije iz Pariza da razputa jugoslavenski Odbor, jer će se sada nastupiti na novi rad, to jest, na izradu jedne državne programa o uređivanju spajnih i tudjih poslova.

Bivši srpsko Poslanstvo u Londonu sada je Poslanstvo Kraljevine Srbije i Slovenaca.

Skoro svi dalmatinski zastupnici u Parizu.

Pariz. Po nalogu svoga sina Dr. Ante Trakobila Dalmacije je poslao u Pariz iz brojnih političkih i avetičkih redova devijansu broj izaslanika sa jednim običnim stanovnikom i nemomundom, da je on po svemu i sva Slovenija: da je ujedinjena i nera dvojica sa Kraljevinom Srbija, Hrvata i Slovenaca, i da odlija svaka nastoji i pokušuje talijanskih imperijalista da privuče i otanu u ropstvo i jednu stazu Jadranskog Primorja.

Isaslanstva iz Dalmacije učinila su silan utisak na delegate u Parizu. Talijani su prvo porazili zbog toga odgovarajuće rešenje Jadranskog pitanja i trude se da ga zamene što više, na sve im je žalud.

"Slave-Day."

London. Na 31. marja održati se je skupština kod Royal Automobile Club za „Slave Day“, na kojem je predsjedavala Eng. Princess Marija Louisa. Doprinosi će se odrediti za osakaćene naše vojnike.

Normalno Stanje.

London. - Počasnici od prvi Aprila sve ratne strogoosti biti će uklonjene sa cijele Jugoslavije. (Sada je, dakle, slobodno piti i brojajlati u Domovinu.)

Ratni Ministar Kraljevine Srba, Hrvata, Slovenaca.

London. - General Hadjić je imenovan ratnim Ministrom zastupajući njesta Generala Hadjića, koji je položio ostavku radi svoje bolesti.

UREDNIKOVA OPASKA.

Sa ovim brojem zatvaramo svako prepiranje o privatnim osobama, to jest, ako se naši protivnici ostave napadajući na nas i na sve naše narodne osobe. Potrebno jest spomenuti da je g. Mate Delić ugovarao sa g. Petrom Šumicem i g. Polibrom kako bi bilo najbolje da se obe stranke ujedine i pošalje imenici od koji trideset do četrdeset ljudi, na narod pak da narod izabira ljude po svojoj volji, ali famozne vodje nisu hteli na to pristati, nego su stali proganjati naš narod, govoreći da ako vidu naše ljude da znani govore da će biti internirani. Nećemo da obe ovomu govorimo nego naše narod sami ovu smislu. Dakle se sada i otvoreno vidi, što je napucao tamnice i zarobljeničke logore našim narodom.

RODU-PATNIKU.

—VIKTOR VOJVODIĆ—

Ko krvavom kletvom klet,
Jai si tole namjet,
Jai te muce, lancem pr' jete
Da t' okuju ruku svete.

Huči! kletva, ili krah,
Da sa vjoke buduć uči?
Bez slobode — boljši dan,
Blaga tugjeg gospodara!

Ku da zuba veli: ruh
Moraš biti — ili groh!
Sa stane se krvnik stoji,
A nosoga dom ti bije.

Podignite novi dom
Na ognjisti krvavom,
Kada eto obah novi
Osmije van narokom pavi.

Thol' postja ovaj jad,
Ovu kletvu i mud?
Pa s' preputi tko je prvi —
A kuci se temelj mavi.

Ali, jadni tole muji,
Ibati je hvata vanda svoj!
Izbavi ti slugu treba,
Jer sa stane krvnik vreb.

Novo duba nove sad,
Na nov život, novi rad;
Kad brat hrana sagri
Tko će da van odah?

Ovo su svete riječi i u pravo doba,
koje se vještaju na vještini Vujvodice
urednik "Nokoda" koji želi u San
Jose in Kaliforniji, i koji ima svoju
podružnicu u ovoj zemlji, P.O. Box
501 Auckland, Pecherisa St. and
Ad. sa godinu.

Zabosno je da danas kad nam tre-
ba sva naša ujedinjena snaga, da ima
među nama ljudi, koji rasapaju
svoj narod! Bože dobi mudrosti ih
da se opamete i slušaju za slobodu
svoju!

PRVO UMRET.

Prvo umret u boju slavni!
I u hladu leži groh,
Negu postat naše davno
I Taljanini biti rob.

U tkom Slavaka krava vrije?
Rasvit ove stjege naš svet,
U tkom Bratsku sreće bije?
Za slobodu ove mret.

Prvo umret ko heroj novi!
Na Kavca novom sad,
Negu gledat gdje ladja plavi
Tuljanska, Jadranom kad.

U tkom Slavaka krava vrije?
Rasvit ove stjege naš troj,
U tkom Bratsku sreće bije?
Umret on će za dom svoj.

ANTE PECAR.

Subota 24 Svibnja odna potom je
bio napadnut naš poznati domaćin
gosp. Mate Babic od arambale T. A.
Petrie, da pod nekakve uvjete ne-
bude govoriti ili imati ikakvih uslu-
bnih odnosa sa našim Urednikom.
Gosp. Babic nije plavio kukavica
jer je odma došao do uređništva i
zabližio sebe kao pretpatnik za god-
inu dana. Ovakvih domaćina
treba da imamo u krugu radničkih
skolova sa narodnu slobodu.

Našim Jugoslavenskim dopisnicim
neka bude da znaju, da našoj no-
vi "Novi Svijet" možete iznajmiti slo-
vinske riječi za šest peni i u Subotu
ako imate štogod važna ili ako bi se
dogodila koja nesreća u vašim koca-
tin. Adresirajte ovako: "Novi
Svijet" press telegram, Oco pamitite!

Gosp. Jure Milos, Waikiekie piše
jednom našem domaćinu u gradu,
da gospoda tako sami-sebe nazivaju
Vodje (Leaders) dodju na rabotu
izvan njega i uzma u ruke palu br. 4,
pak ondje postanu Leaders kod svojih
domaćina i budu viditi kaka se
rabota a ne šetati po gradu.

HATNI I DOBROVOLJNI
ZAROBLENICI!

Kao što nam je svima poznato,
policajci našega naroda javio se
je dobrotvorno, kada su upiti bili
stavljani od strane državnog činov-
nika, da izjave svoje misli. Hvali
ostati u ovoj zemlji ili puci u staru
Domovinu, kada se Mir potpisao.
Stvar je sa svim pitodna neki niti
bili zadovoljni sa postupkom ove
vlade i neki Pandura, koji su upotre-
bili sve moguće stvari sa upititi po
neke svoje domovine u nativ, bez
ikakvog obzira; bio kriv ili pravilan,
to je najveći uskok da su neki dali
izjave da love puci u staru Domovinu.

Državni činovnici nisu dozvolili
javnu istragu, onima koji su bili po-
dajnici ove zemlje, da mogu svoju
nevinost pred sudom dokazati i uz-
ivati, dalju slobodu koju su imali
prije rata. U nekome pogledu, en-
gleški zakon je uvijek bio pravilan i
ost bez razlike vjere ili neraznosti.
Na našu veliku žalost i neprikladu
kada je "Evropski Rat" buknuo
nismo bili podložni svakom nepre-
vidnom programu i kleveti, a sa isti
program i kleveti! Stavljamo svu
krivicu na naše Pandure, i samo-
priznane (tj. vjere i Vojke, koji su
svaku intrigu i krivicu, stavili na
svoju nevina ženu; a zasto?! Za
spasiti svoju kocu. Mi njih osuđi-
jemo Kao Ubojice, Pilati i prvi
Atilla koji su pogasili pravdu i za-
kon na svama svoje nevine bruce
koji se još i danas nalaze u tamnici.

Postupak ovih Pilata, u čijoj kući,
može se jednom na kraj stati, a na-
redom glasilo je jedino sredstvo koje
može nastaviti nezgodljiv postu-
pak pojedinaca koji nezaslužuju da
im se imena spominju.

Bila bih velika grehota i sramota,
svoim prijatelj Slovenkog običavaj
naroda, sa dozvoliti ovim izrodima i
neprijateljima slobode da se, i dalje
slave i nasilju glavnom Vrhovnom
časti. Sramota i ruga reka vas pred
svojim narodom!!

ZAROBLENICI.

Nak, te dva sva lojalni Jugo-
sloveni, g. Ante Jelavic bio je are-
stiran prošle sedmice i doveo u grad
da ga se pošalje u internment kamp.
Ali on buduci da nije nita protu-
konista učinio stavio se je na obranu.
Naši Bandari su kucnuo dolazili
mного puta da odustane od oprande-
vanja i da reče niko drugo ali on
nije htio, nego ostao za istu a ne
laž. Nadalje nećemo govoriti ali je
naši Jelavic sada posve slobodan.
Neki se začudili da sada bandari reču
da su ga oni oslobodili kad im nije
jako zarukom drugo. Neće naprili
kako do sada.

Gosp. Jelavic je primio pismo od
naše Nepeke (Jugoslavenske) Vlade
u kojem mu naš Ministar piše da
budemo svi uz g. Skansi, koga su
oni prevezom povjerali sa našim
stvarima u Novoj Zelandi. Ovo je
pismo arstiran da vodi propagandu.
Kada je Jelavic dovelo redarstvo u
Auckland onda je Petrie rekao g.
Mate Babicu i drugim našima "eto je
jedi od lojalni ljudi su Skansi
arestiran pak će te i Vi ako budete uz
njega". Sada ti narode sudi!

Mornari bez razlike od narodnosti
razunaju da nije sretno kada se
promjeni ikakvog broda line.

Po zapovjedi vojničkog zakona
Amerikanom vojnicima jest zabra-
njeno ženitba od njemačkih žena
dok se nalaze u neprijateljskoj
zemlji.

Dokazuju se da u sjedinjenim
Državama od Amerika 1,500,000 sen-
skih uzeli su mjesto sa radotati gdje
su prije bili muški kroz vreme rata.

RAZNE VIJESTI.

U Belgiji obustali toliku nepovoljna
stanje u svakom pogledu od indu-
strije, da sada ima preko 750,000
stanovnika bez ikakve zarade.

Dokazuju se, da kroz prošlih
dvanaest mjeseci 6000 Francuskinja
jest ošeno Amerikanskim vojnika.

Tony Petrie napao je gosp. Mate
Babicu da nesmije govoriti sa Ured-
nikom jer da će ga Internirati. A
sastu? Opet svoga kreditora. Sas-
vim čudnovato!

Jedan naš poznati domaćin upi-
sao je jednoga Bandura da sa što su
sadržavali od stranara da novina bude
okultna. Ovaj odgovori se da je svega
bila da smo mogli to muditi.

Došla je molba na gosp. Skansi od
naši Jugoslavenci iz internment
kampa preko g. Petra Sulente, koji
također internirani, pak molio da im
se sakupi kolika potpora da možda
primamo. Na ova molbu g. Skansi
stavio je prvi svoje ime i udjelio £5;
i poslao na meeting u gosp. Skansi
da se sakupi još štogod. Dokazuju se
da se je sakupilo oko £17. Nad se
neima više od toga novca jer se gla-
suje da je sam odaslano £5. Zatra-
ženi smo da javno pitamo gdje je taj
novac.

Vlada od Nove Zelande potrošila je
£200,000 za troškove bolesti od Influe-
nca (kuga) kad je nemilo narod u
velikom broju pominu u mjesec
Studne prošle godine.

Budući da se računa da ovaj veliki
rat jest napokon dovršen govori se
među narodom kada će opet doći u
pomet zlatni novac tj. Lira i pol
Lire. (Trgovar na ovo pitanje:—Ne,
za mnogo godina. Kada je Amerika
u svome ratu "Civil War" uzela
zlatu, uzela je šestnaest godina nakon
dovršenog rata dok je zlatni novac
došao u promet.

Otici i najni poznatog našeg do-
maćina gosp. Luke Deana u ovom
gradu priznaje se sadajanje naš
gubitkom njihove najmlađe kćerke
Lily Kathleen u dobi od šest mjeseci.
Preminula je u 22 Svibnja a poka-
pana 24 Svibnja.

Dokazuju se, da kroz vreme proš-
log velikog rata (6000) Belgijanca
jest umrlo uzrokom slabog postu-
panja od strane krutog njemca. A
125,000 osoba jest bilo deportirano u
Njemačku na silu rabotati na
polju i različitim tvornicima.

Nema se koliko se može povjere
vati engleskom dopisniku gosp. H.
C. Hoover, koji računa da 200,000
ruskog naroda u Ruskoj umiraju od
glada svakog mjesec. Da pucanstvo
grada Petrograda jest se već umanjilo
na 70 postotka.

Tko pravo zbori Boga hvati.

Drži svoje ponašanje prema
svojim duševnost, pak će brzo troja
duševnost viditi krake Svetlosti
Božje.

Jest istinito, da mnogi kušaju bez
uspjeti; ali sasvim znaju uspiju bez
kušati.

Drži svoj život bez grieha, tako da
jedan dan bude Bogu mio.

Svaki onaj koji bude slušan a ne-
mo čitati, jest u dužnosti da pomogne
ovo narodno poduzeće u kojoj mud-
rugo drugoj stvari sa novinarskog
gledišta.

Najmanje dvanaest može razkinuti
najfiniji rubac; ali tako isto maleni
grieh može otrovati najčistiju dušu.

BRUUS KNEBICA
ZAGREB

MIR SA AUSTRIJOM I
UGARSKOM.

U isto vrijeme kada naša novina
polazi u Tiskaru, spisi za mir pre-
loženi su Austrijsko-Ugarskoj vladi i
njihovim poslanicima sa potpis bez
ikakvog daljeg pregovora koje
samo tiranska i krvoločna država
zaslužuje. Budući da nam je svima
vrlo dobro poznato, narok i čiji nje-
mačke podle intrige, za baciti cijeli
civilizovani narod u propast i krvo-
proliće metnuli su sav svoj život i
bogatstvo na kočku, ter sada stoje
pred vještalinu i čekaju čeličim lancem,
koji će udružene sile metnuti oko
njihovog vrata.

Jad sa sada nemamo potankosti
koji se sastoji u spisima, ali se na-
damo da će mi moći u dojdruvu
broju opširnije pisati.

NAPRED BRACO!

(ZELANDIJE.)

Naš složni Braćo, dižimo glase:
Ustajmo budno nek i Za nas zna se!
Jer i mi smo ljudi!
Zemaljske grudi.

Nvi bud mo hrabri i spravni,
Za braniti Balkan i Jadran davni;
Gdje živa ljudi?
Gdje tugjni sudi?

Napred Braco, dižimo glase:
Oj maće gole, nek oni spase:
Progane ljude!
Sa rodne grude.

Po krugly Sloven gdje se je našo,
U borbu za dom, davno je zaso
Evo ga svudje on se još bori!

A ovdje Braćo šta 's od nas stvori?
Zar mrtvi svi smo od ove rane?
Zar roblje mi smo na obe strane?
ANTE PECAR.

Skupce hrane, odjela i.t.d. što
sada obstoji širom svijeta mišli se da
bi se imala pomanjiti; ali na nesreću
dokazuju se da će se još provlačiti za
dule vremena od 25 do 30 postotka.
Nije se ni čuditi da nemir obstoji
po celom svijetu od radničkog
stališa.

Od finice ljudi, koji čitaju oglaš-
deve stotina i nadje u njima nešto
opotrebita.

Predbrojnici ove prve Jugoslaven-
ske novine, nastoje i ostalu vaku
braću predbrojiti sa svrhom da bu-
de u buduć opaziti koje ste bijele
podnosili, što ista naša gospoda je
sa "Vani tiranski postupali a imaju
nazove—gentlemani.

Novina je jedno sredstvo najpo-
trebitije za razvitak imobitnosti po
kojoj se može svaka stvar postići.

Svaki čitatelj "Novi Svijet" jest u
Slavenskoj dužnosti da pomogne ovo
narodno poduzeće da bude za vanda
utemeljeno.

5-Seater, 6 Cylinder, 45 H.P. Buick.
Exceptionally Comfortable Touring
Car.

Stand: Custom St. W. Phones: 365
and 2194. Private 4183.

Number 270.

M. DELICH.

Licensed by City Council, Harbour
Board and N.Z. Railway.
Weddings, Funerals, Sight-seeing.
Theatre, Etc., Etc.,
Specially Attended To.

Moderate charges to steady patrons.

55, Wellington Street.

[A CARD.]

M'VEAGH & FLEMING

Barristers and Solicitors.

85, Queen Street,

Auckland.

NOTICE.

I wish to notify the public that I have
opened a Hairdressing Salon and Tobac-
conist's Shop, opposite Fuller's Opera
House, in Wellesley Street West. My
specialty, Hair Setting, all guaranteed.
Please note address.

JIM SHARKEY.

M. SALAS.

42 Victoria Street, Auckland.

I sell all kinds of

MEN'S CLOTHES

My Prices are the Lowest, and
Quality the Best.

Parcels sent by post free to any
part of the country.

Zanimljivo i korisno čitanje ovdje
u kratko razumčeno. Pazite, upa-
mitite, za svoju korist i budućnost,
to jest. Prodajte štoje moguće skup-
lje a kupite gdje je jeftinije; stoga mora-
te se držati onog tko vas znade dobro
poslužiti i savjetovati. Naprimjer—
posaljete gomu u grad da vam se
pređa na komosiju tako na ovaj način
prođate mjeseci ili godina duple pri-
moite svoj novac koji leži bez koristno.
A da ste prodali odmah i primili novac
ponovno kupili oli kopali, koliko bi
ste bili korisniji? Našao sam ime i
tržite za kupovanje gome i prodava-
vanje hrane kod. Jim Truhlovich,
22, Custom Street,—Oglas.

"Make Known Your Wants."

(Što vam je potrebno?)

M. A. FERRI.

INTERPRETER, COMMISSIONS
EXECUTED.

Albert Buildings,

28, Swanson Street, Auckland.

Phone 3567. P.O. Box 1213.

Zastupa na velikom i Malom Sudu
kao najbolje poznati Tumačnik po
čeloj ovoj zemlji. Za privatne svrhe
u kojimudrugog stvari kod u potrebi,
bilo u sudstvu ili u bolesti obratite
se na gore spomenutu adresu.

[A CARD.]

R. A. SINGER.

Barrister and Solicitor.

187, Queen Street,

Auckland.

Telephones: 2498, A2688.

P.O. Box 114.

[A CARD.]

A. BROWN-DURIE.

Solicitor,

Morrinsville.

Phone 173.

P.O. Box 31.

Printed for the Proprietor and Pub-
lisher, M. A. Ferri, Journalist, of 77
Beverly Street, on behalf of the Jugo-
slav Publishing Co., of 28 Swanson Street,
Auckland, by Edwin Sayce, of 99 Albany
Road, Ponsonby, at his Registered Print-
ing Office, The Reliance Printery, 161
Albert Street, Auckland.

Saturday, June 7, 1919.